

Piacra dobott közalkalmazottak

Beszélgetés a BM Duna Szimfonikus Zenekar igazgatójával, Szklenár Ferencel és vezető karmesterével, Deák Andrással a zenekar mai helyzetéről abból az alkalomból, hogy új próbaterembe költözött az együttes.

Szklenár Ferenc

– A BM Duna Szimfonikus Zenekar nem olyan régen új próbahelyiséget kapott a XII., Németvölgyi út 41. szám alatt. Mi tekinthető e nagylelkű gesztus okának? A fenntartók kényszerű lépésre, vagy adakozásra szánták-e el magukat?

Sz. F. – A költözésre azért volt szükség, mert előző próbatermünk helyén fenntartóink (a Belügyminisztérium) iskolát létesített. Nem volt egyszerű a Belügyminisztériumon belül olyan helyiséget találni, amely a célokra megfelelt volna. Végül megtaláltuk ezt a termet, amelynek – nem kis meglepetésünkre – csodálatos akusztikája van, illetve Kotschy András akusztikus munkája nyomán csodálatos akusztikája lett. Jelenlegi próbatermünk messze fölülmúlja minden várakozásunkat; a kiszolgáló helyiségek még nincsenek kész, de hamarosan azokba is beköltözhetünk.

– Egyébként minden a rendelkezésükre áll?

Sz. F. – Minden felszerelésünket természetesen magunkkal hoztuk; itt hiányzik még a légkondicionálás – tervek már vannak, talán pénz is lesz hozzá. Reményeink szerint tavaszra ez is megoldódik. Ez a próbaterem már így is sokkal jobb körülményeket biztosít, mint az előző és talán azt sem túl nagy bátorság állítani, hogy a magyar zenekarok legjobb próbatermeivel is bármikor felveszi a versenyt.

– A kiszolgáló helyiségek „gyújtónév” alatt mit ért?

Sz. F. – Elsősorban megfelelő számú szekció-próbatermet; nem lenne baj, ha az iroda is a próbaterem mellett lenne, van is rá remény, de az nem létszükséglet. Szeretnénk azonban a próbaterem közvetlen környezetében a kis egyéni gyakorlásra alkalmas helyiségek számát növelni.

– Költözéskor nyilván mérlegelték a kotta- és hangszerállomány mennyiségi-minőségi állapotát. Milyen következtetésre jutottak?

Sz. F. – Valóban, éppen most tartunk egy nagy felmérés közepén, amiből már eddig is kiderült, hogy a zenekari tagok nagyobb része saját hangszerén játszik, mivel nem tudunk számukra megfelelő minőségű hangszert, vagy egyáltalán hangszert biztosítani. Apró lépésekben, minden évben veszünk ugyan egy-két instrumentumot, de ezen a téren sajnos komoly elmaradásaink vannak.

Kottatárunk szerintem nagyon jó, bár a költözés óta még nem került sor egy alapos és szükséges leltárra, aminek elsődleges célja az lenne, hogy minden előkerüljön, mindenről tudomásunk legyen és mindenről tudja a kottatáros, éppen hol található. Repertoárunk és munkánk szinte teljes egészében erre a kottatárra épül, hiszen a kottakölcsönzés is egyre drágább; csak akkor kölcsönzünk, ha elkerülhetetlen.

– Annak idején már felmerült a kérdés: napjaink piaci helyzete, az egyre értéke-sebbé váló munkalehetőségek mennyire éreztetik hatásukat? Javult-e annyira a zenekar muzsikuss-állománya, hogy ez akár a repertoáron is éreztetni tudja hatását?

Sz. F. – A mi repertoárunknak eleve hátrált szab az együttes létszáma: 53 fő szerepelhet hivatalosan státuszban és komoly harcok árán sikerül elérni esetenként az 56-58-as létszámot. Hivatalosan a Duna Palotánál, közalkalmazotti státuszban dolgozunk, ahol nagyon nehéz elfogadtatni, hogy a szimfonikus zenekaroknak van egy alaplétszámuk, hogy a félállásban dolgozók hivatalos státuszának szükségességét az élet-diktálta helyzetekkel meg tudjuk magyarázni. Mostanában szinte kizárólag létszámleépítésről, létszámstopról szól az élet, nem áll módunkban fejleszteni.

– Mi lenne az optimális helyzet, figyelembe véve a realitásokat?

D. A. – Ahhoz, hogy egy 10-8-6-6-4-es, valós állandó létszámmal kalkulálhassak, hogy meglegyenek a hármás fák valamint az ezekhez csatlakozó egyéb szólamok, hogy mindenütt legyen egy tartalék pult, hiszen mindig vannak, akik szülés miatt időszakosan abbahagyják a munkát, 65 olyan tagra lenne szükség, aki tisztán zenész, aki csak azzal foglalkozik, hogy a zenekarban játszik. Ehhez jönne a karmester és egy minimális háttérszemélyzet. Összesen tehát 70 státuszra lenne szükség a jelenlegi 54 helyett. Mindez nagyon rányomja a bélyegét arra, hogy mit játszunk, hogy mit vállalhatunk el.

– Az adott létszámon belül észrevehető-e minőségi változás az utóbbi években?

D. A. – Logikusan mindenképpen ennek kellett volna bekövetkeznie, csak a létszámstopp miatt éppen az a fluktuáció nem érvényesülhetett, aminek látványosan ez lehetett volna az eredménye. A zenekarral egyébként nagyon elégedett vagyok: fiatalok ülnek a pultoknál, akik bármilyen más zenekarban is megállják helyüket. Tény, hogy sokszor még mindig ugródeszkanak tekintik a fiatal muzsikusok ezt az együttest, ezzel mindenkinek együtt kell tudni élni. Az azért zavaró tud lenni, amikor egy-egy távozó muzsikus helyére nem tudunk másikat szerződtetni a létszámstopp miatt. Még a félállást sem tudom egészen egészíteni.

Sz. F. – Meg kell jegyezni, hogy a zenekar állománya az utóbbi években nagyon stabil. Egy muzsikus szerződött át másik együtteshez, a többiek, akik jöttek vagy mentek, születési szabadság miatt tették ezt – ez a jelenség a fiatalság „mellékterméke”.

D. A. – Hat éve, amikor idejöttem, komoly „feltöltési” folyamat volt. Sajnos csak egy-két évig tartott. Ennek viszont megvan az az előnye, hogy ez az összekovácsolódott társulat pontosan tudja, mi a dolga itthon és külföldön, mi az, amit megengedhet magának és mi az, amit nem.

Sz. F. – Korrekt módon osztják be a munkát, önfegyelmével fogadták el a hihetetlenül szigorú hangverseny-szerző-

dések minden pontját a megjelenési fegyelemtől kezdve a minőségi produkcióig bezárva. Zenekarunk teljesítménye ennél fogva kiegyenlített, mindig lehet tudni, mi várható és talán ezért is van az, hogy a Magyar Rádió előszeretettel készít felvételeket az együttessel. Évente felvesz legalább egy-két koncertet, és az ismétlés lehetőségével leadja. Szerencsés helyzet, hogy szinte mindegy, melyik fellépést választja. Ugyanígy jó érzés, hogy esetleges partnereink, potenciális megrendelőink bármikor beülhetnek, akár inkognitóban is, nem fogunk szégyenkezni a hangverseny végén.

A zenekar bevétel-orientált. (Éves szinten 17 millió forintot kell magunknak megkeresnünk.) A fölkerések közül azok jutnak nekünk, amelyek eleve kisebb létszámmal kalkulálnak. Szinte az utolsó pillanatban kaptuk a Duna-koncert felkérést. Ez egy sorozat, amit a szervezők kimondottan idegenforgalmi céllal, a külföldi turisták számára teremtettek. Ugyanez a cég „rendelte meg” az operagálát is. Ez a két sorozat átfedi a teljes évadot, az optimálisnál lényegesen többet kell dolgoznunk.

– *Ennek van valamilyen anyagi vetülete az egyes művészek zsebére nézve is?*

Sz. F. – Ritkán; hatása van azonban a zenekar működésére, ami szintén fontos tényező.

– *Előfordulhat-e, hogy nagyobb létszám, teljesebb összetétel esetén jobban fizetett felkérésekhez jutna az együttes? Lehet-e ez a tény esetleg elegendő érv a fenntartó számára a kívánt létszám-emelés engedélyezése mellett?*

Sz. F. – Nem hiszem, hogy ez szándék kérdése, inkább a lehetőségek figyelembevétele csupán. Nagyon drága manapság egy közalkalmazotti hely és minden elismerésem a kollegáké, a közvetlen vezetőké, hogy minket és a társegüttest (a Duna Művészegyüttest) fenn akarják tartani. A számok alapján látom, mibe kerül egy közalkalmazott léte, és a Belügyminisztérium méltányolja a mi munkánkat. Maga a cég évente 130 koncertet garantál nekünk, vannak hagyományos bérleti sorozataink a magyar közönség számára, vannak gyerekbérleteink, alkalmi felkéréseink, külföldi szerepléseink. Annyi hangversenyünk van, hogy néha összegezni sem merem – nekünk ennél jobb szerződésre nincs szükségünk.

– *A 130 koncertet milyen közönségkörben garantálja a fenntartó?*

Sz. F. – Ezek a Duna Palotában, saját közönség számára szerveződnek.

– *Van-e konkrét kívánság, ami e hangversenyek programját illeti?*

Sz. F. – Igen, mégpedig a magyar és magyar vonatkozású kultúra alkotásainak ápolása. Az operagálák esetében pedig a legszebb, legértékesebb operaslágerek előadását várják tőlünk. Ezeket egészítik ki saját szervezésű rendezvényeink.

– *A jegyek, bérletek értékesítését is a fenntartó vállalja?*

Sz. F. – Természetesen, hiszen nálunk, a zenekarnál nincs olyan apparátus, amely ezzel foglalkozni tudna. Az én zenekari igazgatói munkámra sincsen önálló státusz; én fuvolistaként vagyok státuszban, közben „igazgatók”. Státusz szempontjából ugyanis el kell dönteni: vagy igazgató van, vagy harmadik fuvolás. Nincs külön adminisztrátor sem, PR-menedzserről nem is szólva. Szerződésünkben tehát külön értékesítési munkát teljes egészében a fenntartó vállalja.

– *Nyilván az értékesítésnek megvan a maga, nem biztos, hogy piac-orientáltságú filozófiája. Mennyire jelentős bevételi forrást jelent az eladott jegyek értéke?*

Sz. F. – Jegyáraink valóban alacsonyak – az így kieső bevételt a fenntartónak és nekünk magunknak is pótolni kell.

– *Van-e lehetőség ilyen körülmények között más helyszínek igénybevételére? Játsszik-e a zenekar más budapesti koncerttermekben is?*

Sz. F. – A terembérlési díjak nagyon magasak, nem törekszünk tehát más helyszínre. A Duna Palota egyébként is csodálatos hangversenyteremmel rendelkezik, amelyben 320 néző foglalhat helyet, légkondicionált, télen-nyáron ideális körülményeket biztosít. Boldogan vennénk legalább az egyik bérletünket a Zeneakadémiára, a Vigadóba vagy a Kongresszusi Terembe, de nem engedhetjük meg magunknak. Akkor jutunk el ilyen helyekre, ha egy külső felkérő szerződteti a zenekart és az adott helyszín történetesen valamilyen híres hangversenyteremünk.

D. A. – Régebben kisegítettük a Zeneakadémiát a zenekarunkkal és ennek fejében adhattunk ott koncertet. Most már erre nincs pénze a Zeneakadémiának, nekünk pedig nincs pénzünk a terembérlési díjakra. Most megint elkezdtünk együtt dolgozni: a zenekar el fogja játszani zeneszerzős növendékek íróasztalnál megírt zenekari műveit, hogy azért azok hallhatóvá is váljanak. Bízom abban, hogy néhány ilyen alkalmat a Zeneakadémia egyszer legalább egy nagytermi koncert lehetőségével honorál majd.

Sz. F. – Nagyon szeretünk a zeneakadémistákkal dolgozni, és azok, akiknek például a diplomakoncertjén közreműködünk, az első adandó alkalommal jöttek velünk játszani. Mi is igyekeztünk számukra fellépési lehetőséget teremteni. Pillanatnyilag úgy gondolom, hogy olyan munkatárs nélkül, akinek kizárólag felkérések utáni kutatás, szponzorok szerzése a feladata, nem tudunk jelentősen előrelépni ebben az irányban. Ezzel együtt vannak azonban mostanában is különleges alkalmak, amikor például a Mátyás templomban játszunk, most már lassan hagyományos lesz a Ferencvárosi Ünnepi Napokon való részvételünk, rangos helyszíneken játszunk Budapesten kívül és külföldön.

– *A külföldi utak mennyire rendszerezettek? Mennyire állandóak a visszahívások?*

Sz. F. – Egyre rendszeresebbek, egyre gyakoribb a többszöri visszahívás. Jó kapcsolatunk van Svájcba, ahol egy kórus szokott felkérni minket, most majd ők jönnek hozzánk vendégzerepelni. Kétszer voltunk Villachban, a Karintiai Nyáron. Alkalmi lehetőségként helyettesítettük az Operaház zenekarát Loreleyban. Vannak téli turnéink, ahol operettet játszunk, gálakoncerteket adunk – ezek többnyire Karácsony után kezdődnek, amikor lassan az egész magyar zenésztársadalom útnak indul ilyen gálakoncerteket adni. Mi ezt úgy intézzük, hogy közben itthon is hiánytalanul teljesítjük kötelezettségeinket.

– *Milyen mozgástere van e lehetőségeken belül az együttesnek vendégművészek (szólisták, karmesterek) szerződtetésére?*

Sz. F. – Arra törekszünk, hogy továbbra is képesek legyünk a tehetséges fiatal szólistáknak fellépési lehetőséget biztosítani. Figyeljük a zenei versenyeket és mindig felajánlunk valamilyen hangverseny-díjat – praktikus okokból mindig magyar versenyzőnek.

D. A. – A külföldieknek rendelt koncertek esetében például ez fel sem merül; ez egy tisztán üzleti vállalkozás. Budapesten mindössze háromféle szervezésben működő (Interoperett, Hungária Concert, Musical World), adott réteget – a hazánkba látogató külföldi turistákat – célzó, speciális szórakozási lehetőség van. És szemben a külföldiek által szintén látogatott, egyéb komolyzenei rendezvényekkel, ezek nem akkor célozzák meg a turistákat, amikor azok már bent vannak az országban, hanem amikor elindulnak otthonról – azaz, már útközben (repülőn, vonaton, határon, stb.). Ez teljesen másfajta programot jelent előadásban és műsorpolitikában egyaránt, mint ha mi az éppen itt járókat akaránk megtalálni. Eleve kizárt a véletlenszerű-

ség: a turista tudja, mit fog hallani. Mi olyan programot állítunk össze, amit a mi feltételeink között magas színvonalon meg lehet szólaltatni. A megrendelő kérése kimondottan az is volt, hogy ne nagyzenekar legyen – ez üzleti vállalkozás, aminek pozitív mérleget kell mutatnia. Számunkra ez nagyon előnyös, hiszen az egyes alkalmakkor nem kell a teljes zenekart foglalkoztatni, így megoldható a teljes esztendő keresztl, heti háromszori kötelezettség vállalása az egyéb feladatok és a szabadságok biztosítása mellett is. Gyakorlatilag folyamatosan két (kisegítőkkel) teljes, felkészült zenekar és három karmester garantálja a biztos munkát.

Deák András

– *Melyek azok a fellépések, amikor saját elképzelés szerint, hagyományosan szimfonikus zenekari koncertet tud adni a zenekar?*

D. A. – Erre valók a mi saját bérleti hangversenyeink. Régebben, amikor nem volt más munkánk, évadonként kétszer tíz előadásból állítottunk össze bérleteket. Most ez csak kétszer öt előadás, és ezekben tudunk olyan zenét játszani, amiket (és amiért) tanultunk.

– *Ezt is menedzseli a fenntartó?*

Sz. F. – A mi fenntartónk egészen pontosan a Duna Palota, amely az egész életünket (a saját és bérleti hangversenyeinket) menedzseli.

– *Ki kezeli az adott hatáskörön kívül eső fellépéseket, amelyen például a Duna-sorozat is?*

Sz. F. – A Hungária Koncert Kft., amely

fenntartói szinten is meg tudná állni a helyét abban az esetben, ha nem lenne saját fenntartónk, amely vállalja és nagyon jó szinten el is látja ezeket a feladatokat. Ez tehát egy koncertszervező cég, amely előadónként adott összegért szerződött minket – szemben a fenntartóval, amely a koncertszervezői feladatokon túl fizetést ad, hangszert vásárol, stb.

– *Ennek a Hungária Koncert Kft.-nek egyébként hol van az irodája?*

Sz. F. – Bent a Duna Palotában. Annak idején, amikor létrejött a cég, ránk építeték programjukat. Később csatlakozott a BM Duna Művészegyüttes is és ma már

több együttessel, a hét minden napjára minimum egy, de gyakorta két-három műsort szervez a kft.

– *Ezek szerint a BM Duna Szimfonikus Zenekar alapvetően háromféle feladatot teljesít: a fenntartó saját koncertjei, a sorozatok és az idegenforgalmi céllal tervezett programok. Szó volt a garantált minőségről is, ami az összeszokottság, kiegyenlített munka kellemes következménye. Kell-e valamit tennie a hat esztendeje ide szerződött karmesterek azért, hogy következményei nyitott fülekre találjanak?*

D. A. – Értem a célzást, hiszen magam is tudom, hogy vezető zenekarainkban a közelmúlt karmesterváltásai egy éven belül óriási meghallgatásokat eredményeztek. Érthető ez abból a szempontból, hogy egy új vezetőnek tisztában kell lennie körülményeivel és avval, mit várhat muzsikusaitól. Ezt azonban meg lehet indokolat-

lan stresszhelyzet nélkül is oldani. Annak idején én is éltem ezzel a lehetőséggel és bár szó sem volt sem elbocsátásról, sem új szerződésekről, mégis stresszt okozott az önálló megszólalás kényszere. Igaz, egy évvel korábban még az egész zenekart a megszűnés veszélye fenyegette. Mindannyiunk számára komoly próbatételt jelentett tehát az első időszak és a próbajáték, de azóta nincs tudomásom említésre méltó konfliktusról. Igaz, nem is lehetséges ijedtségre okot adó „tisztogató” a minket érintő közalkalmazotti jogviszony és a ma mindenkit érintő gazdasági körülmények között. Ha ugyanis szakmailag indokolhatóan, a jogi megszorításoknak eleget téve elküldenék véletlenül egy muzsikust, nem hirdethetném meg újra a státuszt, hogy jobbat szerződtessek, mert hiszen létszámstop van. Nem ártana néhány változtatás, de csak a meggyőzés lehetősége marad számomra: leülni az érintett zenekari taggal és rábírn arra, hogy küzdje föl magát a használhatósági színvonalra. Nálunk nem lehet éveken át elbújni a tutiban vagy egy sokadik pultnál, hiszen nem vagyunk sokan, párhuzamosan két zenekart kell készenléti szinten tartanunk és még cseréljük is a muzsikusok helyeit. E küzdelem eredménye egy erőteljes fejlődés; a zenekar kamara-felállásban is képes nagyon jó színvonalon játszani. Ilyen intenzív és koncentrált munka mellett ez a kis létszámú szimfonikus zenekar szimfonikus gondolkodásban nem marad el olyan százon felüli létszámmal dolgozó együtsektől, ahol esetleg nincs mindenki ennyire tudatában egyéni felelősségének.

– *Ez a szerencsésnek mondható állapot valójában annak a szerencsétlen helyzetnek a következménye, hogy pillanatok alatt óriási versenyhelyzetbe került kívülről a zenekar, és nem voltak jogi-gazdasági eszközök ahhoz, hogy belülről felvegyék a versenyt. Kerülő úton kellett a régi „árut” kelendővé tenni az új piacon.*

Sz. F. – Így történt.

– *Őn mint kollega, meg tudja érteni azokat a karmestereket, akik a jelen piaci körülmények között, új együtteshez kerülve azonnal meghallgatásokat kezdeményez?*

D. A. – A gyakorta szokásos, szinte pánikszerű meghallgatásoknak nem látom értelmét, már csak azért sem, mert Magyarországon, megfelelő munkaszerződések mellett nincs is túl sok értelme. Mások a lehetőségei természetesen egy Nemzeti Filharmonikus Zenekarnak például, mint nekünk, hiszen mi csaknem családként működünk együtt. Ennek vannak jó és rossz oldalai természetesen, de megpróbálom a jó oldalait számba venni. Számomra

nemcsak kellemes érzés, hanem létszükséglet is, hogy jó kapcsolatban legyenek a muzsikussal, mert csinálhatok én a karmesteri pulpituson bármit, ha a zenekar nem áll oda mögém. Nem játszhatok el karmester-allűröket, mert nem erről szól a munkánk – mi nagyon egymásra vagyunk utalva. Az igazgató sem játszhatja el igazgató-allűrjeit, mert esetleg tíz perc múlva bent ül és fuvolázik, vagy piccolózik. Nem szabad megbántani az embereket, tartózkodni kell feszültségek teremtésétől, legalább itt belül. Az üzleti vállalkozás, ami-be bekerültünk, kemény feltételeket szab, ha nem csináljuk, mehetünk az utcára. Ironikusan fogalmazva: mókuserékben élünk, de az legalább forog.

Nagyon fontosnak érzem a jó értelemben vett csapatszellemet a zenekaron belül. Sajátos módon a labdarúgásra tudok csak utalni: össze lehet válogatni egyenként briliáns focistákat, rájuk húzni egyforma mezt, de az attól még nem csapat és bizony lényegesen gyengébb tagokból álló, de mesterien összedolgozó ellenfelektől csúfos vereséget szenvedhet. Teljesítményük esetlegessé válik: ha kijön a lépés, csodákra képesek, ha nem jön ki a lépés, vesztenek. Elhangzott, hogy a mi életünkben milyen fontos dolog a kiegyenlített teljesítményre való képesség.

Ami engem, mint karmestert illet úgy gondolom, hogy biztos jó lehet olyan zenekarral dolgozni, ahol minden pultnál sztárok ülnek; nem tartom azonban értéktelennek a megszenvedett jó produkciót, ahol kemény munkára van szükség és e kemény munka eredménye szinte tapintható.

– *Mennyire tud támaszkodni szakmailag és emberileg a szólamvezetőkre?*

D. A. – Minden szempontból maximálisan. Itt van például bérleteink műsorának összeállítása: figyelembe kell venni saját létszámunkat, de azért olyan művel is lehet kacérkodni, amelyhez kisegítők kellenek. Mindig megkérdezzük a zenekart, mit szeretnének játszani, ki szeretne szólózni. Évadonként helye van egy Tűzmadár szvit jellegű és kaliberű kompozíciónak is. Ez a darab például nincs repertoáron; felkészülünk, eljátsszuk egyszer vagy kétszer, aztán évekig hozzá sem nyúlunk. Maga a felkészülés úgy történik, hogy a koncert hetében csak azzal az anyaggal foglalkozunk; ezt a közös munkát megelőzik a szólampróbák. Hihetetlen öröm volt érzékelni, hogy vetik magukat a muzsikuskok a darabra, gyakorolják otthon, hogy a második szólampróba után nem lehetett már kottát találni a próbateremben. Csemegének, nem pedig nehezen emészthető kötelezettségnek tekintették a darabot. Nagyon jó így dolgozni.

– *Hány szólista és vendégkarmester szerepelhet évadonként az együttessel?*

D. A. – Fialat szólistákat hívunk, hogy kit és mennyit, pénz kérdése. Igyekszünk úgy megválasztani a vendégkarmestereket, hogy aki elfogadja a meghívásunkat, valóban fel is léphessen, lehetőleg visszatérően is.

– *Milyen szinten tud oratóriumrepertoárt vállalni a zenekar az adott létszám és adott feladatmennyiség mellett?*

D. A. – Ilyen alkalomra felkérést szoktunk kapni; a létszám nem szokott problémát okozni, hiszen az oratóriumokban nem szokott monstre zenekar játszani. A cél az, hogy minél több előadáson lehessen egy-egy művet előadni. Egy-egy alkalmi felkérésre tanult művet módunk van azért többször is eljátszani, mivel állandó kapcsolatunk van a Stefánia Palotával, és oda ezeket, a nagyobb apparátust igénylő darabokat szoktuk vinni, hogy minél jobban kamatoztassuk a befektetett munkát.

– *Ilyen zsúfolt program mellett mennyire van lehetőségük más munkát is csinálni a muzsikuskoknak? Tudnak-e, szabad-e tanítani, más együtteseknél kisegíteni?*

Sz. F. – Hétfőn és csütörtökön délután nincs próba, hogy aki tanít, eleget tudjon tenni kötelezettségeinek. Egyetlen követelményt szabunk: igénytelen kérésekkel ne is keressenek meg minket. Rangos feladat korlátlanul vállalható, ha az illető meg tudja szervezni saját maga helyettesítését.

– *Létezik-e, terveznek-e CD-felvételeket?*

Sz. F. – Van egy CD-felvételünk, amiből már el is adtuk az első 2000 példányt. Most folyik a második kétezer utánnomása. ez három éve készült, és éppen most lenne itt a megfelelő pillanat újabb felvétel készítéséhez, de ehhez pénz kell. A CD-n a Duna Koncertekből szólal meg egy válogatás. Készült egy videofilm is: Egy este Budapesten a BM Duna Szimfonikusokkal. Hamarosan sajtótájékoztatót tartunk, hogy megismertessük új próbatermünket, és ekkor lesz ennek a videó felvételnek is a sajtóbemutatója. Egyik különlegessége, hogy ritka szép Budapest-felvételek vannak rajta. A kommentár többnyelvű; finom almonddással mutatják be a zenekar tevékenységét és ezt a speciális Duna-menti elhivatottságot. Ebben mi nagyon hiszünk, és ha repertoárfejlesztés lesz, ebben az irányban fogunk előrelépni. Itt fogunk tudni megmaradni az európai kultúrában.

– *A már említetteken kívül mi a legnagyobb problémája a zenekarnak?*

D. A. – Megfelelő apparátus nélkül a sokat emlegetett PR-munka. Annyi szép és jó dolgot csinálunk, amiről nem tudunk kellő mennyiségű és méltó küllemű reklámmot készíteni. Irigylem például a MATÁV Zenekart, amelynek fenntartója egyszerűen a telefonszámlához „csapatja” szórólapjait; egyedi lehetőség ez, amit – ha jól belegondolunk – a MATÁV előfizetők finanszíroznak.

Sz. F. – Legnagyobb veszteségünk az, ami egyébként az összes alapítványi zenekart is érinti, hogy a minisztériumi támogatásból mi nem kaphatunk, mert abból csak az önkormányzati zenekaroknak jár. Éves szinten ez mintegy tízmillió forint.

D. A. – A helyzet szinte komikus: a Belügyminisztérium adja az önkormányzatoknak a megfelelő támogatást, amiből az önkormányzatok a zenekaraikat is támogatják. Mi azonban nem kapunk a belügyminisztériumi támogatásból, valószínűleg szeméremből, mert biztos akadna néhány szemfüles ember, aki korrupcióval vádolná a Belügyminisztériumot. Egy táblázat kimutatta, hogy a támogatásban fölöttünk, azaz alulról a második helyen álló zenekarnál egyharmaddal kevesebb támogatást kapunk éves szinten. Arról nem is szólva, hogy számos szponzor visszalépett, amikor meglátta, hogy ez a BM zenekara – el sem hiszik hogy Magyarország egyik legnagyobb állami cégénél nem jut erre korlátlanul, vagy legalább bőségesen pénz. Még a saját beszállítóik sem mernek (vagy nem akarnak) segíteni, pedig milliárdos üzleteket kötnek a kávéval. Most az irodabútorunk – szoros kivételként – egy ilyen szponzori ajándék.

D. A. – Ha mi veszünk valamit, mondjuk egy faxot, azt csak egy hangszer, hangszerjavítás vagy mondjuk hűrgarnitúra kárára vehetjük. Faxunk például reklámbevételeként lett – egyik cég hirdetett a bérletünk hátoldalán és cserébe egy hatvanvalahányezer forintos faxot adott.

Mindezzel együtt én boldog vagyok és elégedett, mert jó emberekkel és végül is jó színvonalon dolgozhatok. Ebben az esetben is igaz, hogy a szegénység bizonyos szempontból kohéziós erővé is válhat.

Sz. F. – Az is jó érzés, hogy tudjuk: a Duna Palota vezetői, név szerint például Kalmár Lászlóné elkötelezett híve és védelmezője a két művészegyüttesnek. Mindig megpróbálja anyagi javakkal is elősegíteni a jó hangulatú munkát; olyan támogatásokat, fizetésemelést szerez, amelyek ugyan még mindig nem emelik a zenekart a többi szimfonikus zenekar szintjére, de érezhető könnyebbé válnak és maga a támogatás ténye is egyfajta egzisztenciális biztonságot nyújt.

Tóth Anna